కనిపిస్తోంది కాని పూర్వం ఉన్నంత సహనం ఇప్పుడు లేదు. సహనంలో సుఖం ఉంది, శాంతి ఉంది కాని డబ్బులో సుఖం, శాంతి లేవు. డబ్బు మీ కుటుంబ అవసరాలను తీరుస్తుంది, అంతవరకే కాని డబ్బులో సుఖం, శాంతి లేవు. ఇప్పడు సహనం తగ్గిపోతోంది అందువలన ప్రతీ జీవుడు తొందరగా రియాక్టు అవుతున్నాడు. రాముడికి ఉన్నంత సహనం భూమికి లేదు అని చెపుతారు. రామనామం మనస్సును పవిత్రం చేస్తుంది, రామనామం వల్ల బుద్ధి శుద్ధి అవుతుంది. ఎప్పడైతే బుద్ధి శుద్ధి అయ్యిందో హృదయంలో ఉన్న రాముడి తాలుక రుచి మనకు తెలుస్తుంది. మీకు బయటపరిస్థితులు గొప్పగా ఉంటే ఉండనివ్వండి కాని బుద్ధిని పాడుచేసుకోవద్దు, ఈ పరిస్థితులు అన్నీ చివరకు ఇక్కడే ఉంటాయి. పాడైపోయిన బుద్ధి మాత్రం మీ కూడా వచ్చేస్తుంది, ఇది బాగా గుర్తు పెట్టుకోండి.

(సద్గురు శ్రీనాన్నగారి అనుగ్రహభాషణములు, 11-03-08, లక్కవరం)

ప్రియమైన ఆత్మబంధువుల్లారా,

దీపం, దీపం అని నోటితో అంటే వెలుతురు రాదు. దీపం వెలిగించాలి. అన్నం అన్నం అంటే కడుపు నిండదు. మనం అన్నం తినాలి. చదువుకోవాలి, చదువుకోవాలి అంటే చదువు వచ్చేయదు, దానికి తగిన కృషి ఉండాలి. నాకు దేశభక్తి ఉంది, దేశాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను అని వూరికే అంటే సరిపోదు, ప్రాక్టికాలిటీ ఉండాలి, నీ వంతు కృషి చెయ్యాలి. ఇతరుల గొడవ మనకు అనవసరం. దేశం కోసం ఎవరి పని వారు చేయాలి. పెద్ద ఇంజను ఉంది అనుకోండి అందులో ఉన్న చిన్న నట్టుకు కూడా విలువ ఉంటుంది. ఇంజనులో ఏ నట్టుకు ఆ నట్టు పని చేస్తేనే ఇంజను తిరుగుతుంది కాని లేకపోతే ఇంజను పని చేయదు. అలాగే దేశంలో ఎవరు ఏ పని చేస్తున్నారో ఆ పాత్ర చక్కగా పోషిస్తేనే దేశం అభివృద్ధిలోనికి వస్తుంది కాని లేకపోతే అభివృద్ధిలోనికి రాదు. అందుచేత మనం జ్ఞానం కావాలి, జ్ఞానం కావాలి అని అంటే వచ్చేయదు, జ్ఞానం సంపాదించటం కోసం మనం సాధన చెయ్యాలి. ఏమి సాధన లేకుండా జ్ఞానం రావాలి అంటే ఎలాగ వస్తుంది. జీవితంలో అభివృద్ధిలోనికి రావాలంటే చదువు ఒక్కటే సరిపోదు, అన్ని కోణాలు వికసించాలి. నాకు కాళ్ళు బాగున్నాయి, చేతులకు పక్షవాతం వచ్చింది అనుకోండి ఏమీ ప్రయోజనం లేదు. మొత్తం శరీరంలోని అవయవాలు అన్నీ బాగుండాలి. అలాగే మీరు కుటుంబ బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తున్నా సామాజిక స్పృహ కలిగి ఉండాలి. కొంతమందికి ఎంత ఎక్కువ చదువు ఉందో అంత స్వార్థం ఉంటుంది. వారు దేశానికి ఉపయోగపడనక్కరలేదు కనీసం తల్లితండ్రులకు కూడా ఉపయోగపడరు, పెళ్ళాం ఒక్కటే కుటుంబం అనుకొంటూ ఆ పెళ్ళాన్ని వేసుకొని తిరుగుతూ ఉంటారు. మన హృదయం ఎంత పెద్దది అవ్వాలంటే నీ

హృదయంలో దేశాన్ని దాచుకోవటానికి దేశం చిన్నది అయిపోవాలి. కొంతమంది దేశాన్నే కాదు ప్రపంచాన్ని కూడా హృదయంలో లయం చేసుకొంటారు, వారిని విశ్వమానవులు అంటారు. వారికి దేశభక్తి ఉంటే దేశం యొక్క క్షేమం ఎలా కోరుకొంటారో కొంతమంది మహర్షులు, మహాత్ములు ప్రపంచం క్షేమం కూడా అలా కోరుకొంటారు. నూటికి నూరుపాళ్ళు ఎవడైతే స్వార్థపరుడో వాడు గ్రామాన్ని ప్రేమించడు, దేశాన్ని ప్రేమించడు, ప్రపంచాన్ని ప్రేమించడు, వాడికి దేవుడు అక్కరలేదు, సమాజం అక్కరలేదు, వాడి పొట్ట తప్పించి ఏమీ వాడికి అక్కరలేదు, అటువంటి వారందరికి చివరకు చీకటిలోకాలు మిగులుతాయి. మనం గాంధీగారిలాగ నూటికి నూరుపాళ్ళు స్వార్థంలో నుండి విడుదల పొందకపోయినా ఎంతోకొంత స్వార్థాన్ని తగ్గించుకొంటే సమాజానికి బాగా ఉపయోగ పడవచ్చు.

సేవాభావం అనేటప్పటికి ఆంజనేయస్వామిని గుర్తుపెట్టుకొంటే ఎంతోకొంత మనం సమాజానికి ఉపయోగపడతాము. ఆంజనేయస్వామికి నిరంతరం భగవంతుడి పని తప్పించి సొంతపని అంటూ ఆయనకు ఏమీ లేదు, అందుచేత మనందరకు ఆంజనేయస్వామి ఆదర్శం. పరమాత్మ పరమాత్మ అంటే పరమాత్మ తెలియబడడు, ఆయనను తెలుసుకోవటానికి కృషిచేయండి. ఆయన మీలోపలే ఉన్నాడు కాబట్టి మీకు తెలియబడతాడు. మీరు ఏ మార్గంలో ప్రయాణం చేసినా మీ లక్ష్యం ఏమిటి అంటే పరమాత్మ మీ లోపలే ఉన్నాడు, ఆయనను పొందాలి, అదే మీ గమ్యం. అందుచేత అదృష్టం మనలను వెంటాడుతూ ఉన్నా, దురదృష్టం మనలను వెంటాడుతూ ఉన్నా గమ్యాన్ని మనం మిస్ అవ్వకూడదు. అదృష్టం ఒక స్వప్నమే. దురదృష్టం కూడా ఒక స్వప్నమే. నిద్రలో నుండి జాగ్రదవస్థలోనికి మేలుకోవటం కాదు, జాగ్రదవస్థలో ఉండగా మీ హృదయంలో ఉన్న సత్యంలోనికి మేల్కోవాలి. దానికి శాస్త్రం సహాయం తీసుకోండి, భగవంతుడు మీకు ఇచ్చిన అవకాశములను సద్వినియోగం చేసుకొంటూ హృదయంలో ఉన్న సత్యంలోనికి మేల్కోవటానికి ప్రయత్నం చేయండి, కాలాన్ని శక్తిని వృథా చేసుకోవద్దు. మనిషి అయిన తరువాత ఏవో ఉద్వేగాలు వస్తూ ఉంటాయి, కోరికలు వస్తూ ఉంటాయి. లక్ష్మణుడికి కోపం వచ్చేసి సూర్పణఖ ముక్కు, చెవులు కోసాడు. సీతాదేవి నాకు మాయ లేడి కావాలి అంది, పోనీ ఆవిడ మాయలేడి కావాలి అని అడిగినా రాముడు వూరుకోవచ్చుకదా, ఆ లేడి వెనకాల పరుగెట్టాడు. అంటే మోహాన్ని జయించటం కష్టం సుమా అని చెప్పటం. బయట ఉన్న శత్రువుల కంటే లోపల ఉన్న శత్రువులే మనకు ప్రమాదం. మీ మనస్సు హృదయాభిముఖంగా ప్రయాణం చేయటానికి ఏ ఆటంకాలు అయితే అడ్డువస్తున్నాయో, ఆ శత్రువులను రెండుకళ్ళతో కాదు, వెయ్యి కళ్ళతో అబ్జర్వు చేసి

వాటిని తొలగించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేయండి. భగవాన్ చెప్పేది ఏమిటి అంటే ఈ శరీరం భూమి మీదకు వచ్చినప్పుడు పది వాసనలతో వస్తే ఇంకో అయిదు వాసనలు పెంచుకొని చనిపోకండి, ఆ పది వాసనలలో అయిదు వాసనలు అయినా తగ్గించుకోవటానికి ప్రయత్నం చెయ్యండి, ఎవరిమటకు వారు కృషిచెయ్యాలి, అనుకరణ వద్దు.

శాస్త్రాన్ని ప్రమాణంగా పెట్టుకొని జీవిస్తూ భగవంతుడు చెప్పిన మాటలను అనుభవంలోనికి తెచ్చుకోవటానికి ప్రయత్నం చెయ్యాలి కాని అనవసరమైన గొడవలలోనికి వెళ్ళి కాలాన్ని, శక్తిని వృధా చేసుకోవద్దు. ఇప్పుడే ఇక్కడే ఆత్మజ్ఞానం పొందటానికి మీకు అవకాశం ఉంది. అందుచేత మీరు రాగద్వేషములు పెట్టుకొని కాలాన్ని వృధా చేసుకోవద్దు. రాగద్వేషములు ఉంటే మనస్సు బాహ్యముఖానికి వెళుతుంది. అందుచేత రాగద్వేషములను మేగ్జిమమ్ తగ్గించుకోండి. మీరు వచ్చిన పని మర్చిపోవద్దు. భీష్ముడు కర్ణుడితో మాట్లాడుతూ జరిగిపోయింది ఏదో జరిగిపోయింది నువ్వు పాండవుల తోటి స్నేహంగా ఉండి రాజ్యాన్ని కాపాడు అంటే కర్ణుడు ఏమన్నాడు అంటే నేను ఎంతటి వీరుడనైనా ఈశ్వరసంకల్పమే నెరవేరుతుంది అని చెపుతూ ఒక వాక్యం చెప్పాడు. ఈ వాక్యం మీకు అర్థమైతే మీకు సారో ఉండదు, వేసవికాలంలో ఏ.సి. గదిలో ఉంటే ఆ వేడి ప్రభావం మీ మీద ఎలా ఉండదో, అలాగ మీరు ఎంత వ్యతిరేకపరిస్థితుల మధ్యన ఉన్నా అంత చల్లగా ఉండగలరు. కర్ణుడు చెప్పిన మాట ఏమిటి అంటే తాతగారు ఈశ్వరుడికి ఒక సంకల్పం ఉంది, నాకూ ఒక సంకల్పం ఉంది. నా సంకల్పం ఎలా ఉందో ఈశ్వరుడి సంకల్పం కూడా అలాగే ఉండాలి అని నేను అనుకొంటే ప్రపంచంలో నాకంటే తెలివితక్కువ వాడు, నాకంటే మూర్ఖుడు ఎవడూ ఉండడు అని చెప్పాడు. ఈ వాక్యం మీకు అర్థమైతే పెర్సనల్ టెన్షన్‌లో నుండి, సారోలో నుండి బయటకు వచ్చేస్తారు, అక్కడ మీకు వ్యక్తి కనబడడు. దీనిని బట్టి మనం ఎంత మూర్ఖులమో చూడండి, అందుకే మనకు దుఃఖం వస్తోంది. దుఃఖం రావటానికి బీజం ఎక్కడ ఉందో కర్ణుడు చెప్పాడు. కౌరవులు జయం పొందాలి అనుకొంటున్నాను, ఎందుచేతనంటే అది నా సంకల్పం. కాని ఈశ్వరసంకల్పం నాకు వ్యతిరేకంగా ఉంది కాబట్టి నేను ఎంతటి వీరుడినైనా కాలప్రవాహంలో కొట్టుకొని పోవలసిందే. భగవంతుడి స్వరూపాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్లుగా అర్థం చేసుకొన్నవాడు కర్మరహితుడు అవుతాడు, జన్మరహితుడు అవుతాడు. భగవంతుడికి ఒక రూపం లేదు, ఒక నామం లేదు. నిరాకారంగా ఉన్న వస్తువును ఈ జీవుడు మనస్సుతో చూడలేడు. ఆ నిరాకారంగా ఉన్నవాడే మన యందు ప్రేమ కొలది ఒక రూపం ధరించి వస్తాడు కాని ఆ రూపం నిజం కాదు. భక్తుడికోసం వాడు ఒక రూపం ధరించి వస్తున్నాడు అంతవరకే మనం

తీసుకోవాలి కాని ఆ రూపంలో ఉన్నప్పుడు కూడా ఆ రూపానికి పరిమితమై ఉండడు.

నీ ఇంద్రియాలకు, మనస్సుకు, బుద్ధికి భగవంతుడు అందడు. ఏ ఇంద్రియాలకు అయితే భగవంతుడు అందడో ఆ ఇంద్రియాలతో ఆయనను పట్టుకొంటాననంటావేమిటి? ఈ సృష్టినంతా నడిపేవాడు ఒకడు ఉన్నాడు. వాడు నీ కళ్ళకు కనబడడు. నీ బుద్ధికి అందడు అలాగని వాడు లేడు అని అనుకోవద్దు. ఎప్పడూ కూడా భగవంతుడు ఉన్నాడనే మనం జీవించాలి. భగవంతుడు లేడని జీవిస్తే మరణానంతరం చాలా తిప్పలు పడతావు. భగవంతుడు ఉన్నాడని జీవిస్తాము అనుకోండి, నిజంగా లేడు అనుకోండి, మనకు వచ్చిన నష్టం లేదు. ఈశ్వరుడు అనేవాడు ఒకడు ఉన్నాడు, ఆయన మొద్దబ్బాయిలా లేడు, ఆయన పనిచేస్తున్నాడు. ఆయన పని చేస్తున్నట్లు ఎవడైతే గుర్తిస్తున్నాడో వాడికి అశాంతి నశిస్తుంది. ఈశ్వరుడు చేస్తున్న పని తాలుక గుర్తింపు ఎవడికైతే ఉందో వాడికి దుఃఖకారణం ఉన్నా దుఃఖం నశిస్తుంది. ఉన్న వస్తువు ఏదో ఉంది, దాని తాలుక ఎరుక, దాని తాలుక గుర్తింపు మనకు ఇంకా రావటం లేదు. మీ క్షేమం మీరు కోరుకోండి అలాగే అందరి క్షేమం కోరుకోవాలి. మోహం నశించిన వాడికి దుఃఖం నశిస్తుంది. మీకు కోట్లాది రూపాయలు డబ్బు ఉంది అనుకోండి, మోహం నశించలేదు అనుకోండి, మిమ్మల్ని దుఃఖం వెంటాడుతుంది, జన్మలు వెంటాడతాయి. నువ్వు ఎవరిని తెలుసుకోవాలను కొంటున్నావో ఆయన దయలేకుండా ఆయన నీకు తెలియబడడు. చంటిపిల్లవాడిని వాడి దగ్గర ఉన్న బిస్కట్ ఇమ్మని అడిగితే వాడికి ఇష్టం లేకపోతే ఇవ్వడు, వాడు ఇవ్వాలి అనుకొంటే మన మీద పడేస్తాడు. భగవంతుడు కూడా అంతే నీకు యోగ్యత వచ్చినప్పడు, అర్హత కలిగినప్పడు నీకు వద్దన్నా ఇచ్చేస్తాడు. మనకు అర్హత లేకపోతే కోరుకొన్నా రాదు. మీరు సాధనలో బహుజాగ్రత్తగా ఉండండి. ధర్మరాజు చాలా మంచివాడు. కాని జూదం అనే ఒక్క చెడ్డఅలవాటు వలన రాజ్యం పోగొట్టుకొన్నాడు, అనేక కష్టాలు పడ్డాడు. ధర్మరాజులాంటి మంచివాడికే ఇలా జరిగితే ఇంక మనం సాధనలో ఎంత జాగ్రత్తగా ఉండాలో తెలియటానికే ఈ మాటలు చెపుతున్నారు. పుట్టెడు తెలివితేటలకంటే ఆవగింజంత అదృష్టం ఉంటే చాలు అని కొంతమంది చెపుతారు. అంటే పుట్టెడు తెలివితేటలు ఉన్నవాడికంటే ఆవగింజంత అదృష్టం ఉన్నవాడు తొందరగా బాగుపడతాడు ఎందుచేతనంటే వాడు చేసిందల్లా కలిసివస్తుంది. కొంతమందికి తెలివి ఉంటుంది, తెలివితేటలు ఉన్నా లాభం లేదు, వాడు చేసింది కలిసి రాకపోతే వాడేం చేస్తాడు.

మీకు అదృష్టరూపంలో వచ్చినవాడూ భగవంతుడే, దురదృష్టం రూపంలో వచ్చినవాడు కూడా భగవంతుడే, అంతా భగవంతుడే, అది మనం గుర్తించాలి. త్యాగానికి కర్ణుడు ముందు

ఎవరూ సరిపోరు. మీరు ఎంత గొప్పవారు అయినా దానం ఇవ్వటంలో కర్ణుడితో సరిపోరు అని పాండవులతో పరమాత్మ అన్నాడు. కర్ణుడి దగ్గరకు ఎవరైనా వెళ్లి అడిగితే ఆయన దగ్గర ఉండి లేదని ఎప్పుడూ అనలేదు, ఇవ్వటమే, రేపు రండి అనే మాట కూడా లేదు. అటువంటి త్యాగమూర్తి కర్ణుడు. అటువంటివారు కలియుగంలో కూడా ఉన్నారు, ఆయన చిత్తరంజన్‌దాస్. చిత్తరంజన్‌దాస్ జేబులో డబ్బు ఉంటే మన జేబులో డబ్బు ఉన్నట్లే అని కలకత్తాలో ప్రజలు అనుకొనేవారట. ఆయన దగ్గర డబ్బు ఉంటే ఆ తలుపు తట్టినవాడికి ఎవడికీ లేదు అని చెప్పలేదు. ఆ గుణం అందరికీ రమ్మంటే రాదు. డబ్బు ఉన్నవారు అందరూ దానం చేస్తారు అని అనుకోవద్దు. చాలామంది పిసినారులు ఉండవచ్చు. ఆ గివింగ్ హాబిట్ అందరికీ ఉండదు, అది ఒక దైవీగుణం. ఇతరులకు మనం ఏదైనా సహాయం చేస్తే అదంతా పోయింది, పోయింది అనుకొంటాము. మనం చనిపోయిన తరువాత ఉపయోగపడే డబ్బు అదే అని రాజగోపాలాచారి అనేవారు. ఇతరులకు మనం ఏ రూపంలో సహాయం చేసినా అదంతా భగవంతుడు తన బ్యాంక్‌లో వేసి ఉంచుతాడు, మరణానంతర జీవితంలో ఆ డబ్బు మనకు చెల్లుతుంది. ఇక్కడ మనకు వెయ్యి కోట్లు డబ్బు ఉంది అనుకోండి, ఎవడికీ ఒక పైసా ఇవ్వలేదు అనుకోండి, మరణానంతరం మనం బీదవారుగా ఉండవలసిందే అంటున్నారు రాజాజీ.

(సద్గురు శ్రీనాన్నగారి అనుగ్రహభాషణములు, 10-04-08, విశాఖపట్నం)

ప్రియమైన ఆత్మబంధువుల్లారా,

మీరు ఏ మార్గంలో ప్రయాణం చేసినా, ఏ మతంలో ప్రయాణం చేసినా ఉన్నది ఒక్కటి అంటే ఒక్కటే. సత్యం అనేది ఒక్కటిగానే ఉంటుంది గాని రెండుగా గానీ మూడుగా గానీ ఉండదు, అది మన హృదయంలో ఉంది, బయట ఉంది, అంతటా వ్యాపించి ఉంది. అందరి హృదయాలలో ఉన్న ఆ పరమాత్మ అనుభవం పొందకుండా మనం దుఃఖరహితస్థితిని పొందలేము, పునర్జన్మలలో నుండి విడుదలపొందలేము. అందరిలో అంతర్యామిగా ఉన్న పరమాత్మను ఎవడైతే అనుభవైకవేద్యం చేసుకొన్నాడో వాడి గురించి ఉపనిషత్తులు ఏమి చెప్పాయి అంటే వాడికి ఇంక దుఃఖం లేదు, వాడికి ఇంక పునర్జన్మలేదు, వాడికి ఇంక టెన్షన్ లేదు, అంటే ఈ నాన్‌సెన్స్ గొడవల నుండి విడుదల పొందుతాడు, స్వతంత్రుడవుతాడు. మన అవతారపురుషులు, మహాత్ములు, ఋషులు అందరూ కూడా మనిషిని దుఃఖం అనేది ఎలా ఉంటుందో తెలియనిస్థితికి తీసుకొని వెళ్లటానికి ప్రయత్నం చేసారు. మీకు ఎంత చదువు ఉన్నా, ఎంత ధనం ఉన్నా, లోకానికి సంబంధించిన కీర్తి ఎంత ఉన్నా దుఃఖం వస్తూ ఉంటే